

Torsdag den 10. september 2015

P8_TA(2015)0316

Aserbajdsjan**Europa-Parlamentets beslutning af 10. september 2015 om Aserbajdsjan (2015/2840(RSP))**

(2017/C 316/22)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til sine tidligere beslutninger om situationen i Aserbajdsjan, især vedrørende menneskerettigheds-situationen og retsstatsforholdene,
- der henviser til de etablerede forbindelser mellem EU og Aserbajdsjan, der startede i 1999 og udmønter sig via gennemførelsen af den europæiske naboskabspolitik (ENP) handlingsplan, etableringen af det østlige partnerskab, forhandlingerne om associeringsaftalen mellem EU og Aserbajdsjan og Aserbajdsjans deltagelse i Den Parlamentariske Forsamling Euronest,
- der henviser til ENP-landestatusrapporten 2014 for Aserbajdsjan af 25. marts 2015 (SWD(2015)0064),
- der henviser til ENP-handlingsplanen for EU og Aserbajdsjan,
- der henviser til erklæring af 22. juli 2015 fra Det Europæiske Råds formand Donald Tusk efter hans møde med Aserbajdsjans præsident İlham Aliyev,
- der henviser til, at EU's særlige repræsentant for menneskerettigheder, Stavros Lambrinidis, besøgte Baku den 23.-26. februar 2015,
- der henviser til erklæring af 8. september 2015 fra FN's højkommissær for menneskerettigheder, Zeid Ra'ad Al Hussein, hvori denne fordømmer den fortsatte undertrykkelse af civilsamfundet og uafhængige stemmer i Aserbajdsjan,
- der henviser til erklæringerne fra næstformanden i Kommissionen/den højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Federica Mogherini, og kommissær Johannes Hahn vedrørende den seneste tids anholdelser, fængslinger og domfældelser af samt mord på fremtrædende journalister og menneskerettighedsforkæmpere i Aserbajdsjan,
- der henviser til EU-erklæringen af 19. august 2015 om menneskerettighedssituationen i Aserbajdsjan i forbindelse med møde nr. 1064 i OSCE's Særlige Permanente Råd i Wien,
- der henviser til de nylige erklæring fra Europarådets generalsekretær, Thorbjørn Jagland, om sagen om Khadija Ismayilova, sagerne om Leyla Yunus, direktør for Instituttet for Fred og Demokrati i Aserbajdsjan, og hendes mand Arif Yunus, samt om mordet på den aserbajdsjanske journalist Rasim Aliyev,
- der henviser til den erklæring, der blev vedtaget af OSCE's Parlamentariske Forsamling på dets årlige samling den 5.-9. juli 2015, og hvori man »fordømmer den fortsatte politisk motiverede forfølgelse og fængsling af journalister og menneskerettighedsforkæmpere i flere OSCE-stater og giver udtryk for sin bekymring over det fortsatte misbrug af skatte- og forvaltningslovgivning som begrundelse for disse handlinger«,
- der henviser til resolution af 23. juni 2015 fra Europarådets Parlamentariske Forsamling om de demokratiske institutioners funktionsmåde i Aserbajdsjan,
- der henviser til udtalelse af 15. december 2014 fra Europarådets Venedigkommission om, at de seneste ændringer til loven om ikke-statslige organisationer »yderligere begrænser NGO'ers virksomhed i Aserbajdsjan«,

Torsdag den 10. september 2015

- der henviser til EU's retningslinjer vedrørende menneskerettighedsforkæmpere og Rådets konklusioner af 23. juni 2014 om tiåret for EU's retningslinjer vedrørende menneskerettighedsforkæmpere,
 - der henviser til bestemmelserne i De Forenede Nationers erklæring om menneskerettighedsforkæmpere, der blev vedtaget af De Forenede Nationers Generalforsamling den 9. december 1998,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 135, stk. 5, og artikel 123, stk. 4,
- A. der henviser til, at den generelle menneskerettighedssituation i Aserbajdsjan har været i stadig forværring i de seneste år med stigende intimidering, undertrykkelse og intensivering af den strafferetlige forfølgelse af NGO-ledere, menneskerettighedsforkæmpere, journalister og andre repræsentanter for civilsamfundet;
- B. der henviser til, at den prisvindende graverjournalist fra RFE/RL, Khadija Ismayilova, blev idømt syv et halvt års fængsel for påstået underslæb og skattesvig efter at have offentliggjort flere historier om korrupsion i forbindelse med præsidentens familie; der henviser til, at menneskerettighedsforkæmperne Leyla og Arif Yunus blev idømt henholdsvis otte et halvt og syv års fængsel, bl.a. på grundlag af anklager om bedrageri og skattesvig, ved en retssag, der langt fra levede op til internationale standarder; der henviser til, at den velkendte menneskeretsaktivist Rasul Jafarov og den højt respekterede menneskerettighedsadvokat Intigam Aliyev blev dømt for lignende forhold ved retssager skæmmet af krænkelse af principperne for retfærdig rettergang og på nuværende tidspunkt afsoner fængselsstraffe på henholdsvis seks år og tre måneder og syv et halvt år; der henviser til, at talrige andre fremtrædende medlemmer af det aserbajdsjanske civilsamfund fortsat er fængslet, heriblandt Anar Mammadli, Rauf Mirkadirov, Ömar Mammadov, Tofiq Yaqublu, Ilgar Mammadov, Nijat Aliyev, Araz Guliyev, Parviz Hashimli, Seymour Hezi, Hilal Mammadov og Taleh Khasmammadov, og at helbredstilstanden for visse af disse fanger til stadighed forværres;
- C. der henviser til, at Leyla Yunus og Rasul Jafarov, inden de selv blev anholdt, stod i spidsen for en gruppe fremtrædende aserbajdsjanske menneskerettighedsforkæmpere og eksperter, der udarbejdede en liste over næsten et hundrede aserbajdsjanere, der må betragtes som politiske fanger i henhold til den definition, der blev vedtaget af Europarådet i 2012;
- D. der henviser til, at journalister og civilsamfundsledere er udsat for kontinuerlig intimidering og chikane, heriblandt direktøren for Meydan TV, Emin Milli, som har modtaget dødstrusler, ligesom medlemmer af hans familie er blevet anholdt på grundlag af opdigtede anklager, samt journalister, der arbejder for Meydan TV i Aserbajdsjan; der henviser til, at grundlæggeren af »Institute for Reporters' Freedom and Safety« (IRFS), menneskerettighedsforkæmperen Emin Huseynov, er flygtet til Schweiz, efter at der var rettet falske anklager mod ham, og han havde fået frataget sit aserbajdsjanske statsborgerskab;
- E. der henviser til, at mange flere journalister og civilsamfundsaktivister udsættes for retssager, idømmes rejseforbud og begrænsninger af deres bevægelsesfrihed i relation til deres menneskerettighedsaktiviteter; der henviser til, at den aserbajdsjanske regering også slår ned på uafhængige grupper gennem restriktive nye love om ngo'er; der henviser til, at mange grupper på grund af disse love reelt er blevet tvunget til at indstille deres aktiviteter, efter at deres bankkonti blev indefrosset eller deres finansieringskilder afbrudt som følge af regeringens afslag på at tillade ny støtte fra udenlandske donororganisationer;
- F. der henviser til, at fredelige demonstrationer i praksis har været forbudt i det centrale Baku siden 2006, og at der for nyligt er indført nye skrappe bøder og længerevarende administrativ frihedsberøvelse for personer, der arrangerer eller deltager i uautoriserede offentlige forsamlinger;
- G. der henviser til, at formanden for IRFS, journalist Rasim Aliyev, døde på et hospital i Baku efter først at være blevet udsat for vedvarende trusler og intimideringer og siden alvorligt gennembanket, fordi han havde kritiseret præsident Alijev via de sociale medier;

Torsdag den 10. september 2015

- H. der henviser til, at Aserbajdsjan er et af de stiftende medlemmer af det østlige partnerskab; der henviser til, at EU og østeuropæiske ledere ved mange lejligheder har bekræftet, at Det Østlige Partnerskab er baseret på et værdifællesskab samt på principperne om frihed, demokrati, respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder samt retsstatsprincippet; der henviser til, at Aserbajdsjan stræber efter at intensivere og udbyde sine forbindelser med EU med henblik på et strategisk partnerskab;
- I. der henviser til, at Den Europæiske Union i 2014 ikke kunne udbetale 11 af sine 13 tilskud til ngo'er på grund af den restriktive lovgivning og fortsat står over for alvorlige begrænsninger af sine muligheder for at finansiere uafhængige civilsamfundsgrupper og aktivister i Aserbajdsjan; der henviser til, at mange af Den Europæiske Unions støttemodtagere enten er i fængsel — som f.eks. menneskerettighedsadvokaten Intigam Aliyev — eller er flygtet ud af landet og har indstillet deres aktiviteter;
- J. der henviser til, at OSCE's kontor i Baku blev lukket den 4. juli 2015 som følge af de aserbajdsjanske myndigheders beslutning om at opsigte aftalememorandummet mellem regeringen i Aserbajdsjan og OSCE;
- K. der henviser til, at Freedom House klassificerer Aserbajdsjan som »ikke frit«, dets presse som »ikke fri« og dets internet som »delvis frit«; der henviser til, at Aserbajdsjan har oplevet den største tilbagegang i demokratisk regeringsførelse i hele Eurasien i løbet af de seneste 10 år;
- L. der henviser til, at Aserbajdsjan i november 2015 vil afholde parlamentsvalg; der henviser til, at Europa-Parlamentet har afvist at udsende en valgobservationsmission ud fra en vurdering om, at grundlaget for afholdelse af frie og retfærdige valg er ikke til stede, og at begrænsningerne af ytrings-, forsamlings- og foreningsfriheden i landet gør det umuligt at skabe lige vilkår for kandidater og afholde en valghandling med reel kamp om stemmerne;
- M. der henviser til, at det sektorspecifikke samarbejde er til gensidig gavn, især i energisektoren; der henviser til, at Aserbajdsjan har potentiale til at blive en vigtig handelspartner for EU;
1. udtrykker alvorlig bekymring over den fortsatte forværring af menneskerettighedssituationen i landet og minder om, at EU lægger særlig vægt på menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder i forbindelse med det bilaterale samarbejde som centrale elementer i det østlige partnerskab og endvidere som en del af grundlaget for internationale organisationer som f.eks. Europarådet, Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa, som Aserbajdsjan er medlem af;
 2. opfordrer til øjeblikkelig og betingelsesløs løsladelse af alle fængslede politiske fanger, menneskerettighedsforkæmpere, journalister og andre civilsamfundsaktivister, heriblandt Khadija Ismayilova, Leyla Yunus og Arif Yunus, Anar Mammadli, Rasul Jafarov, Intigam Aliyev, Rauf Mirkadirov, Ömar Mammadov, Tofiq Yaqublu, Nijat Aliyev, Araz Guliyev, Parviz Hashimli, Seymour Hezi, Hilal Mammadov, Taleh Khasmammadov og Ilgar Mammadov, i overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom, og opfordrer til, at alle anklager mod dem frafaldes, og at de sikres fuld genoprettelse af deres politiske og borgerlige rettigheder og offentlige omdømme;
 3. fordømmer på det kraftigste undertrykkelsen af civilsamfundet i Aserbajdsjan, der er uden fortilfælde; udtrykker på ny sin dybe bekymring for, hvad der vil ske med de af de fængslede kolleger, der stadig er på fri fod, men under strafferetlig efterforskning, på baggrund af rapporter fra menneskerettighedsforkæmpere samt indenlandske og internationale ngo'er om påstået brug af opdigtede anklager mod politikere, aktivister og journalister; opfordrer indtrængende de aserbajdsjanske myndigheder til at sætte en stopper for den selektive strafferetlige forfølgelse og fængsling af journalister, menneskerettighedsforkæmpere og andre, der er kritiske over for regeringen, og til at sikre, at alle fængslede, herunder journalister, politiske aktivister samt aktivister fra civilsamfundet, har alle rettergangsgarantier, navnlig adgang til en advokat efter eget valg, adgang til deres familier, og er omfattet af de øvrige normer for en retfærdig rettergang;
 4. glæder sig over, at de aserbajdsjanske myndigheder har åbnet mulighed for, at et europæisk lægeteam kan besøge Leyla og Arif Yunus, og opfordrer til, at de løslades, også af humanitære årsager; henleder opmærksomheden på de forhold, hvorunder Leyla og Arif Yunus samt Intigam Aliyev er fængslet, som har ført til en alvorlig forværring af deres helbredstilstand med potentielt livstruende konsekvenser; opfordrer de aserbajdsjanske myndigheder til at give et europæisk lægeteam adgang til at tilse Intigam Aliyev og sikre, at alle fanger modtager forsvarlig lægehjælp, når det er nødvendigt;

Torsdag den 10. september 2015

5. opfordrer til, at omstændighederne omkring journalisten og IRFS-formanden Rasim Aliyevs død hurtigst muligt efterforskes; konstaterer med bekymring, at en gruppe af journalister har fremsat påstande om, at Rasim Aliyev døde på grund af mangelfuld hjælp fra de læger, der tilså ham på hospitalet;
6. minder myndighederne i Aserbajdsjan om, at befolkningens velfærd, der forudsætter respekt for rettigheder og friheder, er et væsentligt element i holdbar økonomisk vækst;
7. opfordrer Aserbajdsjan til at overholde og gennemføre de forpligtelser, det har påtaget sig som medlem af Europarådet; opfordrer på ny de aserbajdsjanske myndigheder til at efterleve alle domme fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol vedrørende Aserbajdsjan; opfordrer til overholdelse af dommen af 16. juni 2015 og alle andre domme fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol;
8. opfordrer indtrængende Aserbajdsjans regering til at samarbejde fuldt ud med og gennemføre henstillingerne fra Europarådets Venedigkommission og menneskerettighedskommissær samt FN's menneskerettighedsekspertes (special procedures) med hensyn til menneskerettighedsforkæmpere, retten til forenings- og forsamlingsfrihed samt ytringsfrihed og vilkårlig tilbageholdelse med det formål at ændre landets lovgivning og tilpasse dets praksisser i fuld overensstemmelse med eksperternes konklusioner;
9. opfordrer Aserbajdsjans regering til straks at bringe sin undertrykkelse af civilsamfundet og menneskerettighedsarbejde og sikre, at uafhængige grupper i civilsamfundet og aktivister kan arbejde uden unødige hindringer eller frygt for forfølgelse, herunder ved at ophæve de love, hvorved civilsamfundet underkastes strenge restriktioner, ophæve indefrysningen af ngo'ers og deres ledes bankkonti og give adgang til udenlandsk finansiering;
10. beklager, at den aserbajdsjanske regering fortsat bestræber sig på at forhindre kontakter mellem civilsamfundsmedlemmer, ungdomsaktivister og samt intellektuelle i Armenien og Aserbajdsjan, da disse kontakter er af stor betydning for at slå bro over den langvarige fjendtlighed mellem de to lande; minder i denne henseende på ny om det vigtige arbejde, der er gjort på dette område af Leyla og Arif Yunus;
11. opfordrer de aserbajdsjanske myndigheder til at respektere presse- og mediefriheden, både i lovgivningen og i praksis, såvel online som offline, og til at beskytte ytringsfriheden i overensstemmelse med internationale standarder samt ophøre med at censurere kritik af regeringen via medierne;
12. er yderst bekymret over situationen for LGBTI-personer i Aserbajdsjan; fordømmer på det kraftigste den politiske *hate speech* rettet mod LGBTI-personer, der kommer fra højeste sted; opfordrer den aserbajdsjanske regering til at ophøre med at lægge hindringer i vejen for og intimidere menneskerettighedsforkæmpere, der arbejder for LGBTI-personers rettigheder;
13. understreger betydningen af en seriøs og gensidigt respektfuld dialog mellem EU og regeringen i Aserbajdsjan, oppositionskræfterne og civilsamfundet;
14. understreger, at forhandlingerne om en strategisk partnerskabsaftale med Aserbajdsjan straks bør stilles i bero, så længe regeringen undlader at tage konkrete skridt til at fremme respekten for de universelle menneskerettigheder;
15. opfordrer Rådet, Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten til strengt at opretholde »mere for mere«-princippet, med særlig fokus på situationen for menneskerettighedsforkæmpere, i overensstemmelse med EU's retningslinjer vedrørende menneskerettighedsforkæmpere, domstolenes uafhængighed, demokratiske reformer og grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, og til klart at præcisere konsekvenserne af forsinkelser i reformerne; opfordrer Kommissionen til at revidere og om nødvendigt midlertidigt suspendere enhver finansiering, der ikke er relateret til menneskerettigheder, civilsamfund og mellemfolkeligt samarbejde på græsrodsniveau, og som ydes til Aserbajdsjan via det europæiske naboskabsinstrument i lyset af ovennævnte sager vedrørende menneskerettighedsforkæmpere, der forfølges på grund af deres dokumentation af menneskerettighedskrænkelser i Aserbajdsjan; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at opretholde finansieringen af mellemfolkelige kontakter og samarbejde på områder såsom civilsamfund, uddannelse og den akademiske verden samt udveksling af unge og studerende;

Torsdag den 10. september 2015

16. opfordrer Rådet, Kommissionen og NF/HP til at danne en stærk og samlet front mod den igangværende undertrykkelse i Aserbajdsjan og gøre det klart, at den fremherskende situation er fuldstændig uacceptabel, og at det ikke kan blive »business as usual« igen, før regeringen løslader alle, der sidder fængslet på grundlag af politisk motiverede anklager, og bringer den aktuelle undertrykkelse af uafhængige grupper i civilsamfundet til ophør;
 17. opfordrer indtrængende de europæiske virksomheder, der opererer i Aserbajdsjan, til offentligt at stille krav høje menneskerettighedsstandarder og selv indføre høje VSA-standarder i lyset af den virkning, som deres handlinger kan få på menneskerettighedssituationen i landet;
 18. beklager, at menneskerettighedsdialogen mellem EU og Aserbajdsjan ikke har medført nogen væsentlige forbedringer i menneskerettighedssituationen i landet; opfordrer EU-Udenrigstjenesten til at intensivere denne dialog med henblik på at gøre den effektiv og resultatorienteret og regelmæssigt at rapportere til Parlamentet;
 19. opfordrer EU's myndigheder til at foretage en grundig efterforskning af de korruptionsanklager mod præsident Aliyev og medlemmer af hans familie, der er et resultat af graverjournalisten Khadija Ismajilovas arbejde;
 20. opfordrer Rådet til at undgå dobbelte standarder i relation til landene i det østlige partnerskab og i den forbindelse overveje målrettede sanktioner og visumforbud over for alle politikere, embedsmænd og dommere, der er involveret i de politiske forfølgelser;
 21. opfordrer de aserbajdsjanske myndigheder til at samarbejde med repræsentanter for regionale organisationer såsom Europarådet og OSCE og lette deres muligheder for at besøge landet; beklager på det stærkeste de aserbajdsjanske myndigheders beslutning om at lukke af OCSE's kontorer i Baku;
 22. bemærker, at uafhængige valgobservatører, herunder OSCE's langtidsobservationsmission og nationale observatører, har dokumenteret omfattende overtrædelser af valgstandarder i Aserbajdsjan ved alle præsident- og parlamentsvalg fra og med præsidentvalget i oktober 2003; udtrykker alvorlig tvivl om, hvorvidt betingelserne for en fri og retfærdig valghandling den 1. november 2015 er til stede i betragtning af, at lederne af oppositionspartierne er blevet fængslet, medier og journalister ikke har mulighed for at operere frit og uden intimidering, og et klima af frygt er fremherskende;
 23. opfordrer EU-Udenrigstjenesten og medlemsstaterne til at afstå fra valgobservationsaktiviteter for nu. Bemærker, at en ODIHR-mission er til stede, og at det er yderst vigtigt at få deres analyse af landets situation;
 24. minder om sin beslutning om at sende en EP-delegation til Aserbajdsjan og understreger betydningen af at sende denne så hurtigt som muligt for at tage presserende spørgsmål såsom menneskerettigheder og konflikten i Nagorno-Karabakh op med de aserbajdsjanske myndigheder;
 25. pålægger sin formand at sende denne beslutning til EU-Udenrigstjenesten, Det Europæiske Råd, Kommissionen, Republikken Aserbajdsjans regering og parlament, Europarådet, OSCE og FN's Menneskerettighedsråd.
-